

Isonkyrön herättäjäjuhlat

Aamuseurat

sunnuntai 8.7.2012

Mika Ijäs

Sankareita armon alla

Niin kuin monet pojat, myös minä ryhdyin kerran sankarilliseen taisteluun pahuuden hirmuvaltoja vastaan. Kahdeksanvuotiaana perustin salapoliisitoimiston. Toki tämä sankarin työni on jäänyt sivutoimen osaan viime vuosina, mutta silti minussa elää yhä vahvana tietty viettini urotekoihin.

Urani kohokohtiin kuuluu arvoitus, jonka ratkaisin noin kaksikymmentäseitsemän vuotta sitten. Koulun lasikaapista oli hävinnyt varpuspöllö. Luontokappaleen tiedettiin kadonneen perjantaikerhon aikana. Perjantaikerhossa oli kyse siitä, että opettajamme Martta-täti piti koulua auki iltaan asti ja näin siellä saatiin askarrella, pelata ja touhuta muita lasten asioita valvovan silmän alla. Jotain touhuttiin toki silloinkin, kun katse vältti, kuten kadonneen varpuspöllön tapauksessa.

Rikosmysterin selvittäminen tapahtui niin kuin mysteerien selvittämiset tapahtuvat - nimittäin, kun salapoliisi on asialla. Tutkitaan sormenjälkiä ja jalanjälkiä, syödään eväitä ja soluttaudutaan muiden joukkoon huomiota herättämättä. Periksi antamaton nuuskimiseni epäilyttävien henkilöiden keskuudessa palkittiin, kun eräässä yhteydessä kuudesluokkalainen Tapio ei enää malttanut pidätellä sisällään kutiavaa salaisuutta. Hänen huolimattomasta suustaan mölähti tieto, että hänellä on hallussaan jännittävä aarre: sahanpurulla muotoonsa istutettu varpuspöllö, jota Tapio piilottelee leikkimökkinsä hämärissä. Siellä kotkanpesässään Tapio punoi juoniaan Martta-tätiä ja muuta yhteiskuntaa vastaan.

Arvaatteko, mitä tein? Riensin pillit vinkuen kantelemaan Martta-tädille, että varpuspöllön on vienyt tämä häikäilemätön kuudesluokkalainen. Tapiolle langetettiin kaksi tuntia jälki-istuntoa, johon hän suori tiensä kauhusta vavisten. En tarkalleen tiedä, mitä siellä tapahtui, mutta niin kävi, ettei Tapio enää koskaan varastanut täytettyjä eläimiä.

Minä sain vihjepalkkiona Suku-Lakun ja kokemuksen siitä, miltä sankaruus maistuu. Hyvältähän se maistuu. Sankarina saa paistatella tietoisena omasta nokkeluudestaan, jota tulee osoittaneeksi taistelussa väärämielisyyttä vastaan. Raadollisessa maailmassa ei ihmisen mädännäisyys piileksi vain Tapion leikkimökissä. Kyllä riittää savottaa asiastaan varmalle sankarille aikuisikään asti. Häneltä edellytetään vain periksi antamatonta uskoa siihen, että vielä kerran pääsee kiekumaan tunkion ylimpänä kukkona, kun ketaleelle asetellaan luuta huolimattoman suuvärkkinsä tukkeeksi. Sankarille jo pelkkä visio lopullisen voittonsa päivästä riittää motivaation rakenteiksi horjuvan uskon aikoina.

Mutta vaikea on olla itse luu kurkussa. Kyllä minäkin olen sortunut, vaikei päältä näkyisi. Urheuden tunnolleni on arka asia se, että kannan sisälläni myös erehtyväisyyden taakkaa. Taisin olla kuudennella luokalla, kun mielijohteen voimasta menin ja tuhersin mahtipuolueen edustajan vaalimainokseen tussilla viikset ja kirjoitin päälle, että W.A.S.P. Tämäkin tapahtui siellä perjantaikerhossa. Meikäläinen näytti, miten vähän voi varhaisnuorta kiinnostaa maalaisliittolaisen asia. Joku sankari meni ja tietysti kanteli. Kyllä minä erhattäni selitin ja kaveriporukan painetta

syytin, kun sitä töhrimistäni vielä saman illan aikana Martta-tädille tilitin. Saatoin myös itkeä. Tunnustan.

Seuraamuksena tästä koitui jälki-istuntoa. Suoritin sanktioni huonosti nukutun viikonlopun jälkeen. Martta-täti palautti mieleen, mitä olin tullut tehneeksi: että mitä kaikkia rikosoikeudellisia seuraamuksia olisi voinut koitua siitä, että minä kunniakansalaisen kuvaa rumasti häpäisin. W.A.S.P.:ikin on kaiken lisäksi hirveä yhtye, sielunvihollista ihailevat. Neuvostoliitossa olisivat vieneet Siperiaan. Faktaa tuli pöytään, että keskushermostosta vihlaisi.

Pari tuntia se istunto otti. Kun sitten ikävät asiat oli puhuttu pois päiväjärjestyksestä, Martta-täti antoi yllättäen paperia. Hänen mielestään oli joka tapauksessa iloinen asia, että olin saanut Jumalalta lahjaksi graafista ilmaisukykyä. Harrastusta kannatti kehittää. ”Keskitytäänpä siihen nyt rakentavammilla tavoilla – annetaan tämän julisteasian jo olla”, sanoi Martta-täti lempeästi hymyillen. ”Piirrä vaikka jotain hauskaa”.

Näin minä sain jälki-istuntoa ja päälle aivan odottamattomat kannustuksen sanat. Enemmähän minä sain kuin olin tajunnut edes kerjätä, oikein näkökulmaa avarsi! Hankalaa on sankarille selvittää, mitä kaikkea voi armo merkitä. Mysteeri kun tuntuu raottavan luontoaan useammin kiinni jäädessä kuin toista tuomiolle saatellessa.